

Luis Iriondoren lana eskertu guraizan dute atzera begirako lagin batekin

Kultura Horrez gain, hiru erakunderen artean Iriondoren lana biltzen duen katalogoa eta egutegia kalteratu dute.

DANIEL LAUZIRIKA

Luis Iriondoren lanaren aitzaberagirako erakusketa aurkeztu zuten kultur etxearen atzo. Erakusketa gaur bertan hasiko da, eta abenduaren 1a arte izango da ikusgai. Rikardo Abaunza kultur etxeko zuzendaria, Ekain Ormaetxea Kultura zinegotziak, Jose Mari Gorroño alkateak eta Luis Iriondo berak parte hartu zuten aurkezpenan.

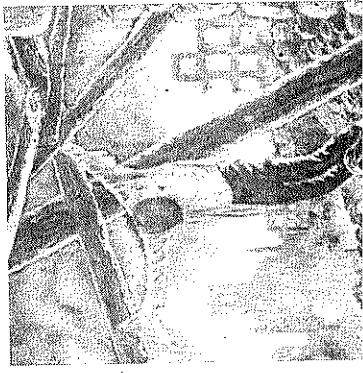
1948tik aurrera Iriondok mar-gotu dituen koadroak daude ikus-gai kultura txean. Hainzuzen, bere etxearen gobernetzen dituen olio-pinturak eta aktuarekak paratu ditu erakusketa. Paisaiak, erretratuak eta autoerretratuak dira artelan guztiak. Besteak beste, Iriondok inoizko komikordak aldatzen in-

Luis Iriondoridatzitako olerkibat ere irakur daiteke.

Arteskolararen eredua

Abaunza, Gorroño, Iriondo eta Ormaetxea, atzoko aurkezpenean. HIBAI AGORRI

Abaunzen esanetan, «dagoeneko ez dira gelditzet» Arteskola be-zala borondatez pintura klaseak emanen dituztenekinenak. «Dena Luis Iriondori esker da. Hainbat erakusketa egin ditu, baina orain goian zerhait osatua goa egin nahi genuen. Iriondok Gernikako irudi politikak dituenez, hauekin egutegi bat egitea pentsatu genuen. Horrez gain, Luis Iriondoren leku-spirituala ere agertzen da, Iaga».

Ormaetxeak azaldu zuenez, «omenaldiarenabaunzen ideia izan zen. Guri iberau aurrera eramatea interesgarria iruditu zi-tzagain, Iriondok obra zabalabdu-lako. Katalogoak bere lanaren errepaso batizan nahi du, abalden neurrian behintzat. Obra zabala du, eta ezin izan dugu erdirik ere sartu, baina zati txikihonekin bada ere, bere obra osoari omenaldia egin nahi izandio gu. Jose Mari Gorroño adierazi

tela nabarmendu zuten. Iriondok, bere aldetik, ez dela omenaldi zaila dieraizizun. Hala ere, egindako lana eskertuzien arduradunei. Erakusketa-rekin batera, Euskal-diko Kutzak, kultur etxeak eta Arteskolak Iriondoren lanaren zati bat bilten duen katalogoa eta rega-tegia kaleratu dute elkarlanean.

Bakoitzeko 1.000 ale argitaratu dituzte, eta gernikarrek horiek

Zinekluba

Honeydriper

- **Herrialdea.** AEB, 2007.
- **Zuzendaria.** John Sayles.
- **Aktoreak.** Danny Glover, Lisa Gay Hamilton, Yaya DaCosta, Charles S. Dutton, Mary Steenburgen, Vondie Curtis Hall, Gary Clark Jr., Dra. Mable John, Stacy Keach, Absalom Adams.
- **Generoa.** Drama musikatua.
- **Iraupena.** 123 minuto.
- **Lekua.** Lizeo Antzokia.
- **Ordua.** Gaur, 20:30ean.
- **Sinopsis.** 1950eko Alabama landarrean, Honeydriper lounge izeneko taberna baten jabe den Tyrone piano-joleak bere aretoa hondamenetik salbatzea espero du garaiko blues gitarrista ospetsuena kontratatu. Guitar Sam. Irrikaz espero den emanaldia baino egun pare bat lehenago hain justu. Sonny gitarrista gaztea helduko da herriar lan bila. Tyroneri laguntza eskatuko dio baina she-hatza, karai arraintu eta kafotai hil-

Katalogoa eta egutegia

Udal arduradunek erakusketa Iriondoren lana eskerzeko eta Arteskolako zuzendariari omenaldi xume bateskaintzeko antolatu du-

Luis Iriondo 'Gernikako kristoa' margolana. LUIS IRIONDO

«Soldaduskan nintzela, astebeteko baimen baten truke eman nion lehen lana tenienteari»

LUIS IRIONDO, Arteskolako irakaslea, margolaria eta idazlea

Bonbardaketaren lekuoa da Luis Iriondo; hori dela eta, gai horren inguruan margotu zuen koadroa du denen artean gustukoen.

MATTE ORUE
Hainbat saltsatan murgilduta ibili da beti Luis Iriondo (Gernika-Lumo, 1922). Arteskolako irakaslea da bera sortu zenetik eta, gainera, opera bat prestatzan ere babil.

Zein da erakusketan jarri duzun margorik zaharra?
1948an egindako olio-pintura bat. Gernikako ikusten da Ajantzik. Horren aurretitik hasian nintzen margotzen, baina kopialgieten nintuen.

Gazte hasi alzinen?
Soldaduskan. Aurretik, Frantzian nengoela, pertsona batikusi nuen Sena ondoan margotzen eta inbidatua sentitu nuen. Neure barrura horrelako bat egin behar nuela pentsatunuen. Umeentzakoakua-

HIBALAGORRIA

ten gainean, baina hastapenerako zailegia zen. Tenienteak, aldiz, gustuko izan zuen eta saltzeko esku zidan. Azkenean astebete in-guruko baimen baten truke eman nion:

Ordutik geratu barik margotzen. Bai. Gauza guztiakin legez, hon-tan ere zenbat era gehiago egin praktika handiagoa hartzendu zu. Aste bitartean lan egiten nuenez, domeketan joaten ginen Fernan-do Abaunza eta biok margotzera. Haize-Errota lagun-arteak sortu genuen ondoren eta beranduago posta bidezko ikastaroa egin genuen. 1962an Arteskolajarriguenen martxan, diru askorik gabe.

Hasiera hartan 24 ume batu zi-taizkigun eta urretek aurerra egin alala handitzeten joan zen kopurua. Gaur egun 80 ingurugara.

Zelakoak izan ziren hastapenak? Kofradia izeneko etxeen batzen gainen lehenengo, bainagero eta jende gehiago ginen eta Gizarre. Exterra lekualdatzea lortu genuen. Gerora etorri ginen kultur etxera.

Zenbat jendetxgo da ordutz gerrotzik? Arteskolatik? Kopuru zehatzza ez dakit, baina asko. Inkripcio orri guztiak etxe-an ditut eta 5.000tik gora dira. Batzuk ere pikatutakoak dira, ordea.

Eskolen prezioa simbolikoa izan ohi da. Lehen 1.000 pezeta izaten ziren urtean. Orain best urte, aldiz, 30 euroaigo dugu prezioa, kampotik datorren irakaslea ordaintzeko. Materiala fabrikatik eskuratzetako dugu, merkeago. Irteerak antolatu ohi ditugu museoetara eta autobusu-sadohamikizatendute ikasleek.

Zer duzu nahiago, margotu ala irakatsi? Hasiera abatean margoteak asebe-tzen ninduen gehien, baina, orain, besteek egiten dituztengau gau-zakustekopoztu legiennau. Gainera, denbora gehiago ematen dut irakasten margotzen baino.

Zein da gustukoen duzun lana? Gernikako kristoa, 'bonbardaletan hil zen jende guztia irudikatzen duelako.'

txaren, Abaunzaren eta William Kelly artista australiarren hitzaurreak biltzen ditu. Horrez gain, Gabriela Gonzalez idazleak.

koa da Iriondo. 46 urtean punta-ren puntan ibiltzeak garrantzia handia du gurezatx, esan zuen alkateak.

'Soy especial' antzeziana izango da gaur, Trinketen

KULTURA ■ Mugagabez zirkuituan baitan estrenatu zuen 'Vuela bonita korporation taldeak 'Soy especial' antzeziana joan den maiatzean. Gaur Gernika-Lumonizango da taldea, Trinkete antitoxokoan tularatuko baitu aipatutana. Nagore Hernaez da lanaren gidoigilea eta zuzendaria eta aktore lanean Jose Angel Escobar eta Leire Obaran arikodira. 21:30ean hasiko da emanaldia eta 45 minutuko iraupena dauka.

Ireki zaitez, Sesamo', bihar, umeei zuzenduta **KULTURA** ■ 3 eta 7 urte arteko umei zuzendutako antzezianai zango da bihar arratsaldean Lizleo Antzokian. 'Irekizaitz, Sesamo' da lanaren izenburua eta Caleidoscopio taldearen eskuutik Irisi da Gernika-Lumora. Euskara hutsean, Azucena Gimeno eta Roberto Barrak zuzentzen dute lana. 17.00etan izango da eta sarrerak lau euro baliotu ditu.

LaburraK

